

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as part hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz. HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vetetnek fel.	Társ-szerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő Dr. Valentin Emil	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Égész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
---	---	---	--	--

A törvényhatósági bizottság.

— Levél a szerkesztőhöz. —

A város második kerületében lezajlott törvényhatósági bizottsági tagválasztás alkalmából engedje meg igen tisztelt Szerkesztő úr, hogy a törvényhatósági bizottságról, annak alkotó elemeiről beszéljek nagybecsű lapjának hasábjain.

Baja város közgyűlésén 78 törvényhatósági bizottsági tag van. Ennek a hetvennyolc bizottsági tagnak azonban csak a fele ül bent a közgyűlésben a polgárság egy részének bizalmából.

Nevezetesen úgy áll a dolog, hogy a huszonegyezer lelket számláló polgárságot harminckilenc ember képviseli, míg a másik 39 bizottsági tag mindenik a maga vagyoni cenzusa alapján, tehát az önmaga képviseletében van odabent a város ügyeit intéző közgyűlésben.

Már most álltsuk fel a mérleget, hogy helyes-e, igazságos-e a virilis rendszer fentartása? És helyes-e a törvényhatósági bizottsági tagok választásánál a mai cenzusos választói rendszer?

A huszonegyezer lelket számláló városban, ahol egy — néhány évvel ezelőtt összeállított — statisztika szerint körülbelül ötezer 20 éven felül levő, tehát kereső, közvetlen, vagy közvetett állami és városi adót fizet, mindössze körülbelül 1500 választó van, az ötezer adózóval szemben csak 1500 embernek van joga a város ügyeibe közvetve beleszólni. Már pedig, ha valaki a város köztereihez hozzájárul, akkor jogos, méltányos és igazságos volna, hogy aki terheket visel, az jogokat is élvezzen. Igazságos tehát az volna, hogy ha a városi törvényhatósági bizottsági tagválasztásnál az általános, egyenlő és titkos választói jog érvényesüljön. Ki kell emelnem a titkosságot is, mert az ember nem tudja egészen biztosan és határozottan, hogy vajjon titkos-e a törvényhatósági bizottsági tagválasztás? Tudom, hogy egy ízben a felett vitakoztak, hogy vajjon szabad-e az elnöknek a szavazó-cédulát megnéznie, jogászok véleménye is eltérő volt, mert többen azt vitatták, hogy a törvényben nincsen szó titkos szavazásról, hanem csak úgy intézkedik a törvény, hogy „a szavazás szavazólapokkal történik.”

Ezen kis kitérő után hadd térjek vissza a virilizmusra.

A virilis jog — szerény, laikus véleményem szerint — elavult és igazságtalan. Mert az csak nem lehet igazságos, hogy például Baján 39 ember ugyanannyi jogot élvezzen, mint 1500 és egy virilista annyit, mint 38 más választópolgár. De sőt többet, mert amellet, hogy adója alapján helyet foglalhat a közgyűlésben, szavazatával esetleg döntő befolyást gyakorolhat a törvényhatósági bizottsági tagválasztásra is.

Az egyenlőség elve kizárja azt, hogy egy ember annyi jogot gyakorolhasson, mint más 38 halandó és a demokratikus haladás hívei nem nézhetik összetett kezekkel, hogy az összlakosságnak csak egy töredéke szólhasson bele a város ügyeinek az intézésébe.

Itt volna már az ideje, hogy eltöröljék a városokban a virilis jogot és a választói jogot kiterjesszék a város minden egyes polgárára. Ez egészségesebb levegőt hozna a város kormányzásába, különösen akkor, ha arra is történnék intézkedés, hogy legalább a referens-tisztviselő ne szavazhasson a közgyűlésen a maga által előterjesztett tárgyára. Mert az mégis furcsa, hogy valaki a maga munkája felett gyakoroljon a maga szavazatával bírálatot.

Meglehet, hogy jogász szemmel sok kivetni valót találhatni fejtegetéseimben, mégis kérem Szerkesztő urat, méltóztassék helyet adni a fenti soraimnak.

* * *

Fenti cikknek azzal a megjegyzéssel adunk helyet, hogy bárki is akar ehhez a témához hozzászólni bármily irányban, készséggel nyitunk teret a felszólalásoknak. (A szerk.)

A drágaságról

már unalmas beszélni, cikkezni és emiatt sopánkodni. Ugy-e, hogy hiába is beszélünk már ellene. A legokosabb, ha észre sem vesszük, hogy már megint drágább lett valami. Egyszerűen megadjuk magunkat a sorsunknak. A legjobban jellemezte a helyzetet az a nyelvcsófaasszony, aki tegnapi tojásért 5 krajcárt kért és abból az árból nem engedett. Amikor pedig az alkudozó háziasszony azt mondta, hogy:

— Jó, hogy nem kér egy tojásért 20 fillért, akkor a kofaasszony így válaszolt:

— Az is meglesz még. Mert ha mi elkérünk 10 krajcárt, akkor azt az árat meg is adják a nagyságáék.

Ez az! A nagyságáék mindent megadnak amit elkérnek tőlük. Ha a tojás 10 fillér, azért soha sem lesz elég a piacon. Részben a nagyságáék kapkodják ki egymás kezéből, részben pedig a vidéki kereskedők szednek el sokat a magánfogyasztók orra elől. Tegnapelőtt azon sopánkodtak, hogy a hizott lud kilója 65 krajcár, tegnap nehéz szívvel fizettek azért 70 krajcárt, ma már a 75 krajcárt is megadják érte és ki tudja nem veszik-e holnap 80 krajcárjával.

Hát a cselédkérdéssel vajjon nem-e ugyanígy vagyunk? Vajjon nem-e a nagyságáék rontják a cselédviszonyokat, nem-e ők a cselédmizériáknak az előidézői?

Egészen megszokott dolog már az, hogyha sikerül egy háziasszonynak egy felig-meddig használható cselédet kapni, harmadnapon azon veszi magát észre, hogy messziről és közelről jönnek az asszonyok küldöncsei, akik jobb fizetéssel, kevesebb munkával csalogatják a cselédet.

Ilyen viszonyok mellett nem csoda, ha a cselédviszonyok mind rosszabbak és rosszabbak lesznek.

Az pedig kétségtelen, hogy a drágaság előidézéséhez nagy részben járulnak azok az asszonyok, akiknek semmi sem drága és sem nem képesek, sem nem hajlandók egy és más dologról lemondani.

A sör elégiája.

Mi, magyarok, bort ittunk amig volt mit apritanunk a tejbe. A különféle bajok, fogyasztási adók és egyéb filloxérák azonban elrágták a boritaltól szövődő, lelkünkimsitgató mámorfátylak langyos és finom kelméjét s most, ha dideregni kezd gondoktól, robotoktól és egyéb adóvégrehajtóktól pórere meztelenített szegény lelkünk, ocsóbb és durvább szeszekhez fordulunk, hogy szabjanak nekünk egyszerűbb és színtelenebb, de tartós és meleg téli mámoroködmönt.

Sörözésre adtu k magunkat ó deli és kemény szittyáim. Könnyű volt még nem is olyan régen megrovási kalandban részesíteni a salzburgi csapszék sörszopogató németjeit, ma bezeg már bajos volna a szöke gémánok ugyancsak szöke italát kiviecelni, amióta az élet különféle keserű sörrel ebszörözünk a bánat kutyák vesztet harapásait. Csak ne is tagadd, nyájas olvasóm, nekünk már egészen kedves idylli hangulataink támadnak, ha a napi robotban egy-két pillanatig a pihenés percei felé kacsintunk s arra gondolunk, hogy a vendéglőnk meg a kávéházunk asztalán

habosan és zamatosan vár ránk a magunk egy-két-tíz korszója.

Most azonban, kedves sörtárs, baj van az egy-két-tíz kriglivel. Felemelik a sör árát! A sörgyáros urak, akik észrevették, hogy sör kell immár a magyarnak, álnok és szivtelen módon akarják viszonzásképpen csapra verni gömbölyű és tell sörshordócskákhoz a legmerészebb fantáziával sem hasonlítható bugyellárisunkat. S a sörgyárosok kartelleje alighanem rövidesen meg is csinálja, amit tervez. Mert sajnós, a kartelleknek minden sikerül, már ilyennek teremtette őket az Isten és a földi méltóságos és nagyságos urak: Most már mihez fogjunk aztán?

Bojkott! bojkott! — mondják a harciasabak. Nemrégiben bojkott alá vetették az állam szivarokat és cigarettákat kinevezett drága bagóit, a jó bort már csak a magyar mythologia Tokajhoz fűződő ősrégéből ismerjük, most meg a sört, a kedvesen tompító, szelíd, szőke sört is kitagadjuk? Hiszen így lassanként mindent bojkottálnunk kellene. Le kellene bojkottálnunk lábunkról a dráguló cipőt, ki kellene bojkottálnunk életünkben minden szükséges, de szintén dráguló holmit s maholnap a paradicsom Ádámja módjára kellene pörén és sajnós, józanul interpellálnunk az Ur előtt, hogy mi is lesz hát már velünk? D.

Telefonhírek.

Budapest, 1911. december 1.

A képviselőház ülése

ma a kereskedelmi tárca költségvetésével foglalkozott. Egr y Béla a vasuti mizériákat tette szóvá.

Indemnitás.

A kormány a jövő héten benyújtja a Házhoz az indemnitásra vonatkozó javaslatot, mert most már bizonyos, hogy az állami költségvetés az év végére nem lesz megszakva.

Székely Ferenc akciója

még eddig nem vezetett eredményre. Ma Székely Ferenc igazságügyminiszter azt mondotta az ellenzék vezéreinek, hogy propozícióját még nem terjesztette a minisztertanács elé és így nem is nyerhette el azoknak a hozzájárulását. Kossuth, Apponyi és Justh kijelentették, hogy ezután nincs alapja a tárgyalásuknak mindaddig, amíg Székely nem jön olyan propozícióval, amelyhez az egész kormány hozzájárult. Ezzel az értekezletnek vége szakadt. Székely mi

niszter ezután Lukács pénzügyminiszterrel tárgyalta.

A zugbankárok

bűnügyében ma hirdette ki a bíróság az ítéletet, amely szerint Neumann bankárt 4 és fél évi fegyházra, a Financzieller Rundschau szerkesztőjét, Neumann alkalmazottját 1 és fél évi fegyházra ítélték, míg a többi vádlottat felmentették. Minthogy az ítélet még nem jogerős Neumann bankárt szabadlábban hagyták.

A budapesti váltóhamisítás

dolgoiban a Kereskedelmi Bank névtelen levelet kapott női kézből, amelyben azt írja, hogy az Ohrenstein nevére elköve tett váltóhamisítást Goldherr Ferenc és Imre követték el és azután Amerikába szöktek. A levél írója is velük ment, mert az egyik Goldherr házasságot ígért neki és csak Amerikában mondomta, hogy nő. A rendőrség most nyomoz az ügyben.

Pálmai Ilka

memoárjait a bécsi rendőrség elkobozta.

Közigazgatási diszvirág

A homonnai járási szolgabírósnál 6000 korona büntetőpénz szórán szállán eltűnt. A sikkasztással a járási főszámvevőt gyanúsítják.

NAPIHIREK.

A szentjánosi és Kisbudai Narton kút tárgyában irt felszólalásunkra azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a kutakhoz a szivattyúkat addig nem lehetett megrendelni, amíg nem tudták, hogy milyen mélyre lesznek furva. Miután a kutak elkészültek, rögtön megrendelték a szivattyút és kőműves munkálatokat. A szivattyúk már utban vannak és a napokban fel is lesznek szerelve.

Minden háztulajdonos, minden egyes bérbeadott házról külön-külön minden évben új házbérvallomási ívet köteles a városi iktató hivatalban a következő évre, a megelőző év november hó végéig beadni. Aki november végéig vallomási ívet nem adott: az 1909. VI. t.-c. 48. §-a alapján 1% pótléket fizet, — ha pedig 1911. XII. 8-ig sem ad vallomást: 4% pótléket fog fizetni. A fenti következményekre való figyelmeztetéssel felhívatik háztulajdonos, hogy 8 nap alatt házbérvallomást adjon, vagy a bérlet megszűnését igazolja. Baja th. város adóhivatala.

Megmérgezte a feleségét. Bácsalmásról írják: Rémes és sötét háttérű büntett tartja

izgatottságban községünk lakosságát. Nasz Péter, bácsalmási lakos régóta rossz viszonyban él feleségével. A házastársak között napirenden voltak a civakodások és verekedések. Pénteken estefelé is összeveszték férj és feleség. mikor egyszer Nasz így szólta a feleségéhez Hallod ne veszekedjünk. Ígyünk meg inkább egy békepocharat! Az asszony megörült, hogy férje ismét nyájasan szólta hozzá s felhajtotta a férje által borral teletöltött poharat. A következő pillanatban az ital összeégette a szerencsétlen asszony gyomrát, aki a fájdalomtól gyötörve kirohant az udvarra s sikoltozni kezdett. A segélykiáltásra előrohantak a szomszédok s orvosért és rendőrt szaladtak. Az orvos azonnal megállapította, hogy az asszony marólgutot ivott, de azonnal alkalmazott ellenszer folytán sérülése már nem életveszélyes. A mérgekeverő férjet a csendőrség letartóztatta, de tettének okáról minden felvilágosítást megtagad.

Gyilkosság az utcán fényes nappal. Jánosalmán vécsernyéről mentek haza a hívők úgy délután 3 óra tájban, midőn alig 3—400 lépésnyire a templomtól egy csomó legény közrefogta Rajcsány Györgyöt. Lehoczky János bérlőjét s rövid szóváltás után a földre teperték, összetaposták s kétszer hátha szúrták. Életveszélyes sérüléseivel a kórházba szállították.

Rum, likőr készítése házilag 100, 200 percentnyi megtakarítás. 50 fillér egy adag legfinomabb rum-kivonat, vagy likőr-kivonat bármelyike. Használati utasítások és prospektusok ingyen, bárki-nek díjtalanul rendelkezésére állanak. Kapható egyedül **Gyarmati Emil** gyógytárában Baján.

Gyarmati-féle teljesen iz és szagnélküli csukamájolat szivesen szedik gyermekek és felnőttek. Kapható **Gyarmati Emil** gyógytárában Baján. Egy üveg ára 1 korona 60 fillér.

Törlesztéses kölcsönök
engedélyezünk

15-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0⁰ alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

Az állandóan melegítő
„METEOR”
KÁLYHÁK
a legjobbak és leg-
tökéletesebbek!
Keves fűtőanyag, nagy fűtő-
képesség!

Minden tüzelőanyagra és minden fűtési célra alkalmasak!
Kapható úgy egyszerűbb, mint diszesebb kivitelben!
Éddig 700,000 darab van forgalomban. Minden eredeti „Meteor” kettős csillag védjeggyel van ellátva.

Óvakodjunk tehát az értéktelen utánzatoktól!
Eredeti METEOR kályhák Baján csakis:

Drescher Gyula
kereskedésében kaphatók.

Az már bizonyos,

mert sok százezen bizonyítják, hogy ma a legjobb és megbízhatóbb házszer

az Erényi S. „Rádium“ Sósborszesze.

Mert ez öre az egészségnek, fertőtleníti, erősít és edzi az izmokat, kitűnő fájdalomcsillapító. Páratlan, mint szájvíz, haj és bőrápoló szer.

Okvetlen szükséges minden háztartásban!

Kapható 44 f., 1 K 10 és 2 K 20 f üvegekben
Fleischmann Benő Fiai cégénél
BAJA.

Cipész-üzlet átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy a régi **Weisz Henrik-féle** úri és női

cipész-üzletet

átvéve, a magam régen fenálló jónevű üzletével egyesítve, az Erzsébet-királyné utcában volt saját üzletemet is áthelyeztem a **Központi Szálloda** épületében tovább vezetem és tovább is azon fogok igyekezni, hogy elegáns kivitelű, jó és szolid munkával szolgáljam ki t. megrendelőimet.

Raktáron tartok mindennemű, saját készítményű úri és női cipőket.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

kitűnő tisztelettel

Szilágyi Sándor

úri és női cipész.

ERÉNYI
SINGER
VARRÓGÉP
„66“

a 20. század varrógépe.

Csakis cégünk üzleteiben vagy azok ügynökei útján vásároljunk.

Singer Co. varrógép részvénytársas.

Baja, Vörösmarty Mihály-utca 4. szám a

Egy a **fehértanítványsághoz** való utasítást tartalmazó füzet bárkinek **ingyen** kiadatik.

Hirdetések

felvételnek

a kiadóhivatalban

Miért nincs az idén Baranyában kolera?

Mert mindenütt a közkeletűségű

pécsi tettyei kristálytisztító üdítő és borvizet

itták, mely nemcsak a legolcsóbb hanem a legkellemebb ízű asztali víz. — Övszer fertőző betegségek ellen!

Főraktár: 1 F. J. CSERBA GYÖRGY fűszerüzletében.

Ára palack cserével: 1/2 liter 18 fillér. — 1 liter 24 fillér.

1 1/2 liter 32 fillér.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókjának

(Drescher Gyula-féle házban)

elsőrendű feltételek mellett nyújt

jelzálogköcsönöket

földekre 10-től 65 évig terjedhető annuitásokkal, vagy tiszta kamatozású alapon. A kölcsönök lebonyolítása simán, gyorsan, a legmérsékeltőbb költségekkel és a felek iránti legmesszebb menő előzékenységgel történik.

Rövid

zongora

megvételre kerestetik.

Cím a kiadóhivatalban.

Jól fülő

MAGYAR LENCSE

literenként 13 krajcárért kapható.

Bende utca 3. sz. (A Központi

Szálloda hátsó kapuja mellett)

ÁLLANDÓ

BUTORKIÁLLÍTÁS

Baján, Erzsébet királyné-utca 7. szám alatt.

Rosenfeld Albert ajánlja nagy választékban saját készítményű **fa- és kárpitos butorait** meglepő kedvezményes ár és fizetési feltételek mellett. Díszítéseket és lakberendezéseket kiváló szakmunkásom végzi. Telefonszám 84.

Csak a
minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higienikus
Palma kaucsuk
ágybetét
minősége
elsőrangú

BÜTOR

legegyszerűbb és legelegánsabb kivitelben készpénzért és részletfizetésre legolcsóbban beszerezhető:

HAAS és WEISZ cégnél BAJA

a Bajavidéki Takarékpénztár épületében, a városháza épülettel szemben.
Telefon szám: 143. **Meghívásra azonnal jövünk!** Telefon szám: 143.

Kárpitos-munkákat és tervszerinti lakberendezéseket elvállalunk.

Csak „SICULIA” névvel ellátott üvegek valódiak.

A málnási SICULIA forrásvíz

a sós savanyúvizek királya.

Sziklarétegeken átfurt artézi-forrás. A gyomorégést rögtön megszünteti. Páratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható különlegesség a gége, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyaghurutos bántalmak ellen.

Korányi, Kétly, Tauszk, Rigler tanáruk szakvéleményei a MÁLNÁSI

SICULIA forrást a kontinens legdusabb természetes alkalikus sós savanyúviznek minősítik.

Főraktár Baja és vidéke részére: **STAMPFL JENŐ** fűszerkereskedésében.

Ugyszintén minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb áron kaphatók. — Telefon 81. szám.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja! 1904. St. Louis Grand Prix.

Legyen mindennapi italod!

Természetes hydrocarbonátos ásványvíz forrás, mely szénsavval telítettik. Az emésztést elősegítő pompás asztali víz.

Telefon 81. sz. Főraktár Baja és vidéke részére: Telefon 81. sz.

Stampfl Jenő fűszerkereskedő cégnél **Baja**.

Ugyszintén minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb áron kaphatók.

A Kristály ásványvíz árai: 1/2 liter 36 fill., 1 liter 46 fill., 1 1/2 liter 56 fill.

Üres üvegek visszavételnek: 1/2 literes 12 fill., 1 literes 16 fill., 1 1/2 literes 20 fillérért

Müncheneri export Maláta gyógyszer

a leghírnevesebb egyetemi tanárok által javalva, mint hatásos szer vérszegénység, idegesség, emésztési zavarok, álmatlanság és gyöngeség ellen; továbbá ajánlva van lábadozóknak és különösen szoptató nőknek.

Müncheneri export Maláta gyógyszer 1 palack . . . 60 fillér.

Üres üvegek 10 fillérért vétetnek vissza.

10 üvegen felüli rendelések házhoz szállíttatnak.

Kizárólag kapható STAMPFL JENŐ CEGNÉL.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.